

દિવાળી પર માત્ર એક સંકલ્પ કરીએ

મિત્રો. દિવાળી આવી અને ગઈ. આપણી પરંપરા છે કે દિવાળી પર કોઈ સંકલ્પ કરવો. આપના સમાજમાં મોટાભાગની વ્યક્તિ મધ્યમ વર્ગની છે. મધ્યમવર્ગના માણસે જીવવા માટે યોગ્ય આયોજન અને રીતભાતથી જીવવું પડે છે. સમાજ જે ટકી રહ્યો છે તે આ મધ્યમવર્ગને કારણે જ. સમાજમાં મધ્યમ વર્ગની વ્યક્તિની વર્તનતરાહની તાત્કાલિક અસર થાય છે. આ મધ્યમવર્ગની જ કેટલીક વિચારધારા કે વર્તનો અન્ય વ્યક્તિને સંતોષ કે અસંતોષ આપવામાં અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. ત્યારે આપણે સૌ આ દિવાળી પર કોઈ એક સંકલ્પ કરીએ અને તેને ટકાવી રાખીએ તો આપણા સૌનો સાથે વિકાસ થશે. નિર્ણય લેનારનો પણ વિકાસ થશે અને તેના વર્તનોથી અન્યને પણ ફાયદો જ થશે. ત્યારે આજે અહીં કેટલાક સંકલ્પ રજૂ કરું છું જે મધ્યમવર્ગની વ્યક્તિએ વિચારવા જેવા છે. આપણે માત્ર એક સંકલ્પ લઈએ અને નિષ્ઠાપૂર્વક જો તે નિભાવીએ તો આપણને આપણી જાત માટે ગૌરવ થશે, આપનામાં આત્મવિશ્વાસ ઊભો થશે. જેનો ફાયદો વ્યક્તિ અને સમાજ બંનેને થશે. ત્યારે આપણો એક સંકલ્પ હજારો-લાખો માણસોની ગણતરી કરતાં આ એક સંકલ્પની સંખ્યા પણ હજારો-લાખોની થશે. જે સામાજિક પરિવર્તનમાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવશે.

સંકલ્પ લીધા પહેલાં કેટલાક પૂરાવા રજૂ કરું છું, જેનાથી ખ્યાલ આવશે કે વ્યક્તિ કે દેશના વિકાસનો આધાર કઈ બાબત પર છે. જાપાન એક નાનકડો દેશ છે, જ્યાં ૮૦ ટકા વિસ્તાર પર્વતો અને ખેતી નથઈ શકે તેવો વિસ્તાર છે. પણ તે દુનિયાનો બીજા નંબરનો આર્થિક રીતે સમૃદ્ધ દેશ ગણાય છે. ત્યાં ખૂબ જ મોટા પ્રમાણમાં ઉદ્યોગો વિકાસ પામ્યા છે. સ્પીટ્ઝરલેન્ડ પોતે કોકોનું સહેજ પણ ઉત્પાદન કરતો નથી, છતાં દુનિયાની સૌથી સારી ચોકલેટ્સ તે બનાવે છે. આ દેશ પશુપાલનની દૃષ્ટિએ ખૂબ જ પાછળ છે, તેમજ વર્ષના માંડ ચાર માસ જ તેની જમીનનો ઉપયોગ થાય છે, આમ છતાં તે દુનિયાના સૌથી સારા દૂધનું ઉત્પાદન કરે છે. ખૂબ જ નાનો દેશ હોવા છતાં કલ્પના તો કરો કે, એવી તો કેવી સુરક્ષા વ્યવસ્થા હશે કે જ્યાં દુનિયાની સૌથી સુરક્ષિત મોટી વર્લ્ડ બેંક છે. વ્યક્તિ અને સમાજના વિકાસ અન્યોન્ય છે. મહત્વની બાબત છે જે તે દેશના લોકોનો અભિગમ. વિકસિત અને અવિકસિત કે ગરીબ અને ઘનવાન દેશોના લોકોની ચાલચલગત, રીતભાત, રહેણીકરણી, વિચારોનું પૃથક્કરણ કરીશું તો કેટલીક બાબતો-સત્યો આપણી સામે તરી આવે છે. જેમાં નીતિ, સત્યનિષ્ઠા, જવાબદારી, કાયદા કાનૂન માટેનો આદર, કાયદા દ્વારા નાગરિકોનો આદર, કામ પ્રત્યેનો પ્રેમ, કશુંક કરવાની તમજ અને નિયમિતતા-સમયપાલન, અન્ય વ્યક્તિમાં માથું મારવું નહીં, પોતાના કામમાં રચ્યા પરચ્યા રહેવું, બીજાના અધિકારને પહેલા આદર આપવો, ફરજ પહેલા અધિકાર પછી વગેરે. આપણે એટલા માટે દુઃખી કે ગરીબ નથી કે આપણી પાસે પ્રાકૃતિક સ્રોતનો અભાવ છે અથવા તો પ્રકૃતિ આપણી પાસે નથી, કુદરતનો સાથ નથી. પરંતુ આપણે એટલા માટે ગરીબ કે પછાત કે અવિકસિત છીએ કે આપણામાં અભિગમનો અભાવ છે, આપણા વર્તનો ક્યારેક અન્યને માટે કે આપણા માટે મુશ્કેલી સર્જે છે. ત્યારે સૌ વ્યક્તિ પોતાના અભિગમમાં થોડું પરિવર્તન લાવે તો આપણે સુખી અને આપણો સમાજ પણ સુખી.

આપણે આપણા ભવિષ્યના સમાજને કઈ તરફ લઈ જવા માંગીએ છીએ ? આપણે કેવા સમાજમાં જીવવા માંગીએ છીએ અને કેવા સમાજને વારસામાં આપવા માંગીએ છીએ ? અહીં નીચે આપેલ સંકલ્પ પ્રત્યે

આપણે કોઈ વિચારણા નહીં કરીએ કે પાલન નહીં કરીએ તો, આપણું કશું જ બગડી જવાનું નથી, આપણને કશું જ થવાનું નથી, આપણી નોકરી કે ઇંધો ચાલુ જ રહેવાના છે. પણ જો આપણે આપણું નસીબ સુધારવા માંગતા હોઈએ, તો નીચે જણાવેલ સંકલ્પો પ્રત્યે વિચારણા કરીને કશોક નિર્ણય કરીને પોતાની જાતમાં પરિવર્તન લાવવાની જરૂર છે. જો દુનિયાની સાથે રહેવું હોય, વિકસિત થવું હોય દેશ-સમાજને આગળ વધારીને સુખશાંતિથી જીવવું હોય. આ વાત સાચી લાગતી હોય અને મન ચક્રાવે ચડે તો દિવાળી નિમિત્તે માત્ર એક જ સંકલ્પ લઈને તેનું પાલન કરીશું.

૧. હું ટ્રાફિકના નિયમોનું પાલન કરીશ.
૨. હું મારું વાહન બીજાને અડચણરૂપ થાય તેમ પાર્ક નહીં કરું.
૩. હું ચાર રસ્તા પર વાહનોની લાઈનમાં જ રહીને મારું વાહન ચલાવીશ.
૪. હું કોઈ પણ વ્યક્તિને છેતરવાનો પ્રયત્ન કરીશ નહીં.
૫. હું મારા વ્યવસાય પ્રત્યે પૂરી નિષ્ઠાથી મારી ફરજ બજાવીને અન્ય વ્યક્તિને સંતોષ આપવાનો પ્રયત્ન કરીશ.
૬. હું મારા થોડા ફાયદા માટે બીજાને વધુ નુકશાનમાં આપું.
૭. હું રસ્તા પર કચરો નહીં ફેંકું, પણ કચરા ટોપલીમાં જ ફેંકીશ. જો કચરા ટોપલી નહીં હોય તો તે કચરો હું મારા ઘેર લાવીને મારા ઘરની કચરા ટોપલીમાં જ ફેંકીશ.
૮. હું પાણી, વીજળી, ગેસ, પેટ્રોલ, વનસ્પતિ કે અન્ય સંપત્તિનો બગાડ નહીં કરું.
૯. હું જીવમાત્ર પ્રત્યે દયા રાખીને વર્તન કરીશ.
૧૦. હું મારા બાળકો અને કુટુંબ પાછળ ચોક્કસ પ્રમાણમાં સમય ફાળવીશ.
૧૧. હું વગર ટીકીટે મુસાફરી નહીં કરું.
૧૨. હું ઇંધો કરતો હોઈશ તો મારા ગ્રાહકને છેતરવાનો પ્રયત્ન નહીં કરું.
૧૩. હું ખરીદી કરતો હોઈશ તો દુકાનદારને છેતરવાનો પ્રયત્ન નહીં કરું.
૧૪. હું ખાવાની વસ્તુનો બગાડ નહીં કરું.
૧૫. હું પૈસા કરતાં મારી પ્રેસ્ટીજને વધારે મહત્વ આપીશ.
૧૬. હું ઓફિસ સમયસર જઈશ
૧૭. નોકરી પૂરી નિષ્ઠાથી કરીશ
૧૮. પડોશી સાથે સારો વર્તન વ્યવહાર કરીશ
૧૯. ગુસ્સે થવાનું પ્રમાણ બિલકુલ ઓછું કરીશ
૨૦. બીજાને દુઃખ લાગે તેવું હું બોલીશ નહીં.
૨૧. બાળકો સાથે કે પતની સાથે દરરોજ એકાસ કલાક ફાળવીશ.
૨૨. ભ્રષ્ટાચાર અને ભ્રષ્ટાચારીઓથી દૂર રહીશ
૨૩. નકારાત્મક વિચારો નહીં કરું, પણ હકારાત્મક વિચારો કરીશ
૨૪. બીજાને મુશ્કેલી પડે તેવું કોઈ વર્તન નહીં કરું
૨૫. દીકરીને સારી રીતે ઉછેરીને ખૂબ જ ભણાવીશું.
૨૬. પુત્રવધુને પુત્રથી વધુ રાખીશું, પોતાની દીકરી કરતાં પણ વધુ પ્રેમ કરીશું.

૨૭. મા-બાપને માનસિક શાંતિ મળી રહે તેવા તમામ પ્રયત્નો કરીશું.
૨૮. દર બે-ત્રણ દિવસે કોઈ લેખ વાંચીશું અને એક-બે મહિને કોઈ એક પુસ્તક વાંચીશું
૨૯. એક વર્ષમાં કોઈ એક જરૂરિયાતમંદ વિદ્યાર્થીને અભ્યાસ કરવા માટે આર્થિક મદદ કરીશું.
૩૦. હું અન્ય વ્યક્તિની ખાનગી બાબતમાં માંથું નહીં મારું.
૩૧. મેં બીજાને આપેલા સમયનું યોગ્ય રીતે પાલન કરીશ.